

Institutul Cultural Român – între trecut și viitor. Propuneri pentru o posibilă reconstrucție și dezvoltare instituțională

Institutul Cultural Român este o instituție publică de cultură cu o importanță capitală în promovarea culturii românești pe scena internațională, un vehicul și un vector important al politicii de diplomație culturală a României. Aflată sub autoritatea Senatului României, ICR „are drept scop reprezentarea, promovarea și protejarea culturii și civilizației naționale în țară și în străinătate” (art. 2 din legea 356/2003). Activitatea sa se desfășoară printr-o rețea de filiale în străinătate care își desfășoară proiectele în strânsă colaborare cu misiunile diplomatice sau cu oficiile consulare din țările respective, 4 direcții generale, precum și o serie de programe înglobate Centrului Național al Cărții (TPS, Publishing Romania), finanțări oferite diversilor operatori culturali, burse și activități culturale derulate în străinătate și în România. În ce privește bugetul ICR, alocația bugetară pentru anul 2017 este în sumă de 36,452 milioane lei, în ușoară creștere cu 4,24% față de anul 2016, estimările pentru anii următori arătând o ușoară tendință de creștere continuă.

Deși beneficiază de o infrastructură impresionantă - 18 filiale principale (plus o antenă) în străinătate, 184 de angajați și un buget generos, activitatea ICR se află în prezent într-o stare de blocaj, fără o strategie de dezvoltare pe termen mediu și o activitate haotică, lipsită de o viziune strategică generală. În acest moment, la nivelul filialelor ICR din străinătate se poate constata: 1) lipsa de strategie (legată și de implementarea în general a unor proiecte mici, fără vizibilitate pentru scena culturală locală); 2) scăderea dramatică a bugetelor; 3) lipsa de specializare a personalului existent; 4) scăderea publicului. Mai mult decât atât, echipele filialelor sunt incomplete, lipsesc directori în unele dintre centrele cele mai importante (Paris, New York, Berlin, Tel-Aviv), iar personalul existent în rețeaua ICR este demotivat, prost salarizat și sufocat de birocrația internă. Institutul funcționează într-un sistem piramidal, de sus în jos, în care transpar uneori lipsa de profesionalism, prin numirile din interese obscure, și o activitate inertială. Activitatea reprezentanțelor din străinătate este inegală, iar vizibilitatea ICR este redusă, atât în străinătate, cât și în țară. În lipsa unor studii și analize cu privire la publicul țintă și la piețele culturale unde acționează, programele sunt realizate fără o viziune de ansamblu și fără obiective specifice.

De asemenea, analiza de context pe care am realizat-o arată că instituția ICR se află într-o criză marcată în principal de:

- o puternică decredibilizare a imaginii sale pe scena culturală din România și din străinătate;
- lipsă de transparență și de dialog cu scena culturală, cu artiștii și operatorii culturali relevanți, cu instituțiile publice de cultură din țara noastră, precum și cu scena internațională;
- existența unor sincope și deficiențe majore în relația cu artiștii și operatorii culturali, întârzierea nejustificată a plății artiștilor colaboratori, o birocrație excesivă în colaborarea cu operatorii culturali privați, precum și la nivelul programelor de finanțare și de editare a cărților;
- o dependență excesivă a activității filialelor ICR din străinătate față de centru;
- o puternică deprofesionalizare a echipelor ICR, cauzată de modul de funcționare actual, slaba salarizare a personalului ICR, precum și de lipsa de viziune strategică la nivelul conducerii ICR. Situația de criză a fost semnalată recent în mod public printr-o petiție inițiată de scriitorii Mircea Cărtărescu și Radu Vancu, semnată în 2015 de peste 3500 de artiști și personalități publice, care prezintă ICR-ul ca pe „o instituție sufocată de lipsă de viziune și proastă administrare”, „anexă a ambasadelor”, o instituție care trebuie rapid „de-birocratizată și centrată pe politici de interes public, cu o viziune largă a culturii, axată pe artă contemporană și pe coproducțiile internaționale”

(<https://www.petitieonline.com/peutru>).

Funcționarea ICR este afectată în egală măsură de o comunicare deficitară, de o slabă prezență în spații culturale importante din străinătate (majoritatea evenimentelor fiind realizate la sediile ICR, pentru un public relativ redus), precum și printr-o lipsă de transparență și deschidere către scena culturală din România, o serie de artiști importanți refuzând în prezent să colaboreze cu ICR. Refuzul acestora este motivat de birocrațizarea excesivă, dar și de imaginea actualmente preponderent negativă a instituției, precum și de problemele legate de modul defectuos de funcționare - imposibilitatea plății diurnelor, întârzieri deosebit de mari la plata onorariilor, slaba expunere, etc.

Considerăm de asemenea că orice propuneri programatice trebuie să capitalizeze și elementele benefice ale activității din ultimii ani a ICR, precum, între altele, deschiderea filialei din Beijing, programele transversale precum Zilele Culturii Române în diverse capitale europene în 2015 sau participarea la diverse târguri internaționale de carte și festivaluri de film.

Luând în considerație toate aceste puncte, credem că singura șansă de renaștere a ICR-ului este demararea de urgență a unui amplu proces de reconstrucție instituțională prin care ICR să se transforme într-o organizație dinamică și profesionistă, capabilă să genereze plus-valoare, fonduri proprii, să atragă fonduri europene și să implementeze programe culturale de amploare.

Obiectivele pe termen mediu ale programului de dezvoltare propus vizează în principal susținerea cu prioritate a culturii contemporane, difuzarea creației originale românești pe scena internațională, susținerea și promovarea artiștilor valoroși ai scenei culturale românești, implementarea unor programe educaționale pentru publicul tânăr din străinătate și diaspora românească, promovarea patrimoniului material și imaterial, precum și a limbii române, ca și păstrarea memoriei culturale și redarea ei în forme interactive și inovatoare către publicul din țară și din străinătate.

În egală măsură, considerăm drept vitală funcționarea deschisă și transparentă a programelor ICR, precum și lansarea unor noi direcții strategice axate pe dezvoltarea unor parteneriate strategice cu operatori culturali relevanți din țară și din străinătate, care să țină cont de obiectivele politicii externe a României.

De asemenea, ca parte integrantă a strategiei de dezvoltare pe care o propunem, considerăm ca esențiale:

- o mai bună poziționare ICR la nivelul celorlalte institute culturale internaționale (Goethe Institut, British Council, Institutul Francez, Institutul Polonez etc.) și punerea acestuia în acord cu strategia de politică externă și de diplomație culturală a României;
- clarificarea misiunii ICR și aducerea la zi a legii de funcționare printr-o serie de discuții directe cu Comisia de Cultură a Senatului, Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Culturii și Identității Naționale;
- realizarea unor legături durabile între artiștii români, diaspora românească și publicul local din țările unde există filiale ICR;
- profesionalizarea mecanismelor de producție, difuzare și expunere pentru artiștii români;
- motivarea echipelor de experți ICR și implicarea lor directă în procesul de concepere a evenimentelor și programelor proprii;
- identificarea și deschiderea de noi piețe de prezentare pentru creația artistică contemporană și produsele culturale românești;
- o politică pro-activă, transparentă și deschisă, în strânsă corelare cu politica externă, care să ducă în final la schimbarea mentalităților în interiorul mediului artistic și la îmbunătățirea imaginii României pe plan internațional.

Dorim să subliniem că propunerile prezentate în continuare pot fi realizate în interiorul alocației bugetare ICR deja existente și sunt axate cu prioritate pe următoarele aspecte:

1) Reforma instituțională a ICR

Izolarea ICR pe plan internațional survenită în ultimii ani, lipsa de viziune strategică și lipsa managerilor culturali profesioniști cu experiență în implementarea proiectelor de anvergură, problemele de comunicare între centru și filialele ICR, micșorarea continuă a bugetelor filialelor (în timp ce sunt finanțate festivaluri din țară) necesită o atenție deosebită, o abordare dinamică și profesionistă și o eficientizare a activității și a utilizării bugetului, prin care ICR trebuie readus la starea de libertate și autonomie.

În acest sens propunem o serie de acțiuni și inițiative care au ca scop:

> Transparentizarea activității ICR prin acțiuni ce vor include publicarea în paginile web ale ICR a bugetului anual al instituției, a programelor și proiectelor aprobate în Comitetul Director pentru 2017/2018, a deciziilor de strategie ale Consiliului de Conducere, precum și a tuturor informațiilor de interes public. În cadrul procesului de transparentizare vor fi organizate permanent întâlniri și consultări publice cu artiști, operatori culturali interesați, precum și sesiuni de informare în diferite orașe din țară și din străinătate care vor oferi informații despre programele și proiectele ICR.

> Debirocratizarea aparatului ICR și profesionalizarea echipei ICR. În acest sens intenționăm să propunem renunțarea la numirea din oficiu a directorilor, directorilor adjuncți și referenților și, cu respectarea legii, scoaterea pozițiilor respective la concurs prin anunțuri ce vor fi promovate pe plan național și internațional. De asemenea, este nevoie de implementarea rapidă a unui program de formare profesională care să includă management de proiect, marketing și comunicare, sesiuni de *team-building*, vizite și întâlniri cu artiști/operatori culturali din România pentru directorii de filiale ICR și pentru echipele de experți din București. De asemenea vor fi organizate periodic pentru echipele de experți ICR întâlniri cu artiști și personalități culturale participări la diverse spectacole, concerte, vizite la muzee/galerii pentru creșterea gradului de cunoaștere a tendințelor scenei culturale din România.

> Demararea unui proces de descentralizare a activității filialelor ICR din străinătate cărora le va fi oferită o mai largă autonomie în deciziile privind proiectele și parteneriatele locale. Proiectele acestora vor fi realizate pe baza cererii și a ofertei, luând în considerare specificul scenei culturale locale și parteneriatele existente. De asemenea, în urma unei analize cantitative și calitative propunem ca unele filiale ICR să devină centre regionale – ICR Chișinău pentru Ucraina și țările din Parteneriatul de Est, Beijing pentru întreaga Asie,

urmând exemplul filialei ICR New York, care în trecut acoperea și Canada. Prin această regionalizare se are în vedere o corelare cu politica externă a României, ICR urmând să deruleze o serie de acțiuni culturale în conexiune cu realizări importante ale politicii externe (Canada, de pildă, începând cu 1 decembrie 2017, va renunța la viza pentru cetățenii români) sau în țările candidate la Uniunea Europeană.

> **Intrarea într-un proces de dezvoltare organizațională** care va include realizarea unei ample analize de context a situației ICR – interviuri cu echipa ICR, artiști, operatori culturali, sesiuni de lucru și discuții cu membrii Comisiei de Cultură a Senatului și ai Consiliului de Conducere, precum și cu fosta conducere ICR, care să ducă într-un final la clarificarea misiunii și viziunii instituției, precum și la elaborarea unui plan strategic de dezvoltare pentru ICR. În urma acestui proces estimăm că legea de funcționare și organigrama ICR vor trebui modificate în conformitate cu schimbările convenite în cadrul procesului de dezvoltare organizațională.

> **Eficientizarea activității echipei ICR** prin realizarea unor colaborari cu o serie de consilieri-curatori-specialiști pe fiecare domeniu artistic (arte vizuale, literatură, film, dans, teatru, muzică, literatură) care să dinamizeze procesul creativ în cadrul instituției. Împreună cu echipele de experți ICR, aceștia vor contribui la definirea programelor, evaluarea/ contextualizarea proiectelor primite din partea filialelor ICR și a operatorilor culturali. Pe termen lung se va avea în vedere modificarea organigramei, suprimarea unor poziții din schema de funcționare și crearea unui departament de proiecte strategice în care să fie incluși curatorii colaboratori.

> **Demararea de urgență a unor parteneriate strategice cu importante instituții culturale din România** – Muzeul Național de Artă Contemporană, Administrația Fondului Cultural Național, Centrul Național al Dansului, Teatrele Naționale, Uniunile de Creație, precum și cu operatori culturali privați cu experiență în derularea de proiecte internaționale pentru realizarea unor proiecte comune care să permită o mai bună folosire a resurselor financiare proprii pentru difuzarea creației artistice pe plan internațional.

> **Creșterea bugetului instituției și în principal a filialelor ICR din străinătate prin participarea la licitații pentru liniile de finanțare la nivel european**, precum programele Europa Creativă și Erasmus+ ale Uniunii Europene, Fondurile EEA ce vor fi lansate în curând în România sau în cadrul unor consorții internaționale alături de Institutul Goethe, British Council, Swedish Institute etc. De asemenea trebuie realizată o corelare a finanțării proiectelor operatorilor culturali în țară cu bugetele filialelor ICR, care în prezent suferă de reduceri importante. În acest sens ne propunem ca toate proiectele culturale ce vor fi finanțate în țară să fie realizate prin intermediul programului de co-finanțare nerambursabilă.

> Demararea unor campanii de advocacy la nivelul Administrației Fondului Cultural Național, al Ministerului Culturii, precum și a altor instituții publice de cultură pentru lansarea de noi apeluri de proiecte (din bugetele proprii) care să susțină explicit colaborarea internațională și difuzarea creației artistice românești pe scena internațională. În egală măsură, filialele ICR vor fi încurajate să inițieze parteneriate cu organizații locale pentru atragerea de fonduri suplimentare pe plan local.

> Definirea grupurilor-țintă și a publicului beneficiar al proiectelor ICR prin realizarea unor analize ale categoriilor de beneficiari și ale tipului de public existent în diaspora românească. În acest sens vor fi actualizate bazele de date ale fiecărui ICR din străinătate, vor fi realizate sondaje de opinie, focus-grupuri și studii de analiză specializate. De asemenea va fi demarată o analiză internă a impactului proiectelor implementate în ultimii ani pentru a vedea în ce măsură acestea au condus la rezultatele scontate și la creșterea vizibilității României pe plan internațional.

> În planul politicii externe ne propune, să demarăm un proces de „instrumentalizare” a culturii în sensul folosirii potențialului creativ al României în scopul influențării ulterioare a unor decizii de politică externă. În acest sens intenționăm de exemplu să amplificăm derularea de proiecte culturale în Olanda (țară care se opune constant aderării României la spațiul Schengen și unde nu există o filială ICR), precum și o prezență mai activă la Washington unde s-ar putea deschide o antenă după modelul din Ungaria (Budapesta>Seghedin). De asemenea, în funcție de direcțiile viitoare de politică externă, ne propunem să inițiem demersuri pentru înființarea unei noi antene/filiale ICR în Brazilia sau India (zone geografice intens populate de pe continente încă puțin explorate de artiștii români și care ar putea reprezenta o piață importantă de prezentare atât pentru artiștii români, cât și pentru economia românească).

2) Reforma proiectelor și programelor ICR

La nivelul propunerilor de conținut, considerăm că este nevoie de o regândire a proiectelor și programelor ICR care să răspundă mai bine angajamentelor deja asumate de Guvernul României, precum și evenimentelor viitoare de politică externă, precum Președinția Consiliului Uniunii Europene (2019), desemnarea orașului Timișoara Capitală Europeană a Culturii în 2021 sau proiectele deja asumate de tipul Sezonului Cultural Româno-Francez și al festivalului EUROPALIA. În acest sens propunem următoarele:

a) pe termen scurt:

> **Realizarea unei cartografieri a scenei artistice din România**, precum și a artiștilor români aflați în diaspora, care să poate fi folosită de toate echipele ICR.

> **Realizarea unei baze de date cu informații despre potențialii parteneri culturali din țară, precum și cu calendarele evenimentelor importante de pe scena culturală internațională.** Aceste baze de date vor fi disponibile pe site-ul ICR și vor putea fi folosite de toate echipele ICR printr-o interfață accesibilă intern.

> **Implementarea unui program de mobilitate transparent și flexibil, prin care artiștii și operatorii culturali români sau cei aflați în diaspora să poată călători în străinătate sau în România** pentru difuzarea creațiilor lor artistice, pentru a participa la festivaluri, bienale, expoziții, etc. sau pentru a pune bazele unor noi proiecte de colaborare internațională; bursele vor fi oferite printr-un sistem transparent de apeluri anuale (3/an) și vor avea sume cuprinse între 1000 – 4000 lei în funcție de durata deplasării.

> **Promovarea prin intermediul filialelor ICR din străinătate a programului Timișoara Capitală Culturală Europeană 2021 și organizarea unor evenimente care să introducă acest eveniment major pe scena culturală internațională.**

> **Reformarea urgentă a programului de finanțare nerambursabilă al Institutului Cultural Român și transformarea lui într-un mecanism flexibil care să sprijine în mod real creația artistică românească și difuzarea ei pe scena internațională.** După modelul AFCN, noul mecanism de finanțare va înlocui programul Cantemir/CentenArt, urmând a finanța cu prioritate proiectele de colaborare europeană co-finanțate de Uniunea Europeană, programele educaționale destinate diasporei românești sau turneele artiștilor români. În fiecare an vor exista 3 arii de finanțare, în strânsă conexiune cu obiectivele de politică externă ale MAE și ale Ministerului Culturii. Pentru 2018 se va pune accent pe sprijinirea proiectelor destinate Centenarului României care să plaseze într-o perspectivă contemporană aniversarea celor 100 de ani, susținerea proiectelor de difuzare și schimb artistic cu Canada (una din realizările diplomației românești din 2017) și Olanda.

b) pe termen mediu (2-3 ani)

> **Introducerea unui nou model de lucru care să includă dezvoltarea proiectelor și programelor ICR printr-o abordare multi-anuală și nu punctuală cum se realizează în acest moment.** Prin această nouă metodă de lucru, centrala și filialele ICR vor putea demara împreună proiecte multi-anuale pe o perioadă mai largă (2-3 ani) și vor putea participa la licitațiile internaționale ale programelor europene, iar unele proiecte prioritare

(ca de exemplu cele educaționale sau de colaborare artistică internațională) care necesită mai mult timp vor putea fi dezvoltate și amplificate.

> **Implementarea la nivelul tuturor filialelor a unui nou tip de program educațional pentru diaspora românească** care să includă, printre altele, cursuri de limba română, de istorie a artei românești, organizarea de ateliere educaționale de teatru/dans/muzică pentru copii și pentru publicul tânăr susținute de artiști români cu experiență în acest domeniu, reactivarea bibliotecilor de limba română și realizarea unor mediateci cu informații de ultimă oră despre artiștii din România.

> **Alocarea unui buget important pentru mobilitatea personalului ICR** prin care aceștia și invitații lor vor putea efectua deplasări necesare pentru a intra în contact direct cu scena artistică din România/artiști români/operatori culturali din țările respective și pentru a face schimburi de experiență. În egală măsură, experții și referenții din direcțiile care lucrează în mod direct cu filialele din străinătate vor face vizite anuale la sediul ICR-urilor cu care lucrează, ocazie cu care vor fi realizate sesiuni de formare profesională și schimb de experiență (trebuie menționat că până în prezent nu au beneficiat de deplasări decât directorii filialelor ICR și aceștia foarte rar).

> **Demararea unor programe-pilot de promovare a domeniilor artistice din cultura românească** sub forma unor platforme/*showcase*-uri naționale. În parteneriat cu diverse festivaluri de film, teatru, dans, literatură, muzică etc., ICR va organiza anual la București, Timișoara, Cluj sau în alte orașe o serie de programe-pilot de tip platformă sau *showcase* pe diferite domenii artistice la care vor fi invitați directorii filialelor ICR, precum și o serie de directori de festivaluri și programatori internaționali. Aceste platforme vor fi utilizate în egală măsură ca o oportunitate de formare profesională și comunicare pentru filialele ICR, *team-building*, precum și pentru a facilita contactul direct cu participanții străini invitați. Programul acestor *showcase*-uri va fi realizat de curatorii-colaboratori ICR pe fiecare domeniu artistic în parte, în strânsă conexiune cu programul artistic al festivalurilor respective.

> **Crearea unui Centru de Rezidențe în străinătate pentru artiștii români.** Pornind de la modelul rezidențelor de la Paris și Londra (până în 2012) se va încerca identificarea unui partener străin care să fie interesat de asocierea cu ICR pentru dezvoltarea unui spațiu dedicat și a unui program de rezidențe în străinătate pentru artiștii români pentru o perioadă de 3-6 luni. Rezidențele vor fi acordate pentru proiecte de cercetare și realizarea de producții artistice care vor fi apoi prezentate în rețeaua ICR și a partenerilor locali. Centrul va îngloba și dezvolta actualul sistem de burse oferite de ICR, anual urmând să acorde un număr de 20-30 de burse/ rezidențe pe bază de candidatură. Bursele oferite vor

fi de 2 tipuri - pentru artiști emergenți și pentru artiști recunoscuți pe scena culturală internațională.

> **Vom acorda o atenție deosebită susținerii dezvoltării profesionale a artiștilor români, cât și promovării activității lor pe plan internațional.** În acest sens filialele ICR vor implementa noi formate de ateliere și proiecte de colaborare artistică între artiștii români și străini, iar în țară vor fi ateliere și programe de formare profesională susținute de artiști importanți ai scenei internaționale.

> **Centrul Național al Cărții și programul TPS** (*Translation and Publishing Support*) vor dezvolta o serie de parteneriate strategice cu festivalurile de literatură deja impuse – FILIT (Iași), FILTM (Timișoara), festivalul de literatură de la Bistrița etc., prin care un număr important de scriitori, agenți și editori vor intra în contact direct cu valorile literaturii române. De asemenea este esențială reconstruirea școlii de traducători în limba română cu implicarea traducătorilor deja formați în România, o serie de resurse financiare suplimentare urmând a fi alocate pentru susținerea și invitarea acestora în România într-o serie de tabere de vară la Sinaia, Tescani, Mogoșoaia, Iași etc. La nivelul programului de susținere a editurilor străine pentru publicarea cărților românești intenționăm să simplificăm procedurile de selecție, având în vedere că edituri de prestigiu din străinătate refuză să mai depună cereri de sprijin financiar din cauza dosarului foarte stufos. Se va acorda o mai mare atenție digitizării cărților traduse și difuzării lor în format electronic (*e-books*), precum și o atenție mărită pentru difuzarea lor pe piața internațională. Se va analiza posibilitatea ca filialele ICR interesate să devină distribuitori de carte și alte produse culturale. De asemenea librăria electronică a editurii ICR - <http://www.e-icr.ro> - va deveni funcțională oferind publicului larg din întreaga lume posibilitatea achiziționării de cărți românești (în acest moment site-ul nu funcționează). Tot la acest capitol ne propunem colaborarea cu agenți literari din România care au contacte cu edituri internaționale, realizarea unei selecții anuale de titluri de ficțiune și non-ficțiune în vederea traducerii (cu un juriu independent) sau implementarea unui program special de subvenționat traduceri de dramaturgie.

> **În conexiune cu programul dezvoltat de CENNAC dorim sa promovăm o prezență editorială și de resurse online consistentă și susținută** (ceea ce va presupune reducerea costurilor și eficientizarea difuzării produselor culturale) prin crearea unei platforme online bilingve – română/engleză – care să prezinte materialele în format digital (*ebook-uri*, texte, spectacole și *podcast-uri* audio) despre scena de artă și cultura românească; de asemenea în cadrul acestui nou program, ICR va comisiona anual unor critici de artă/curatori importanți, artiști sau autori de filme texte și scurte producții video privind ultimele noutăți și tendințe de pe scena de artă din România. Toată activitatea

platformei online va fi realizată de editura ICR, care va intra într-un amplu proces de modernizare. În egală măsură, volumele și filmele editate de ICR existente vor fi digitizate și arhivate pe platforma online. Deopotrivă vor fi realizate anual diferite publicații electronice în limbi de circulație internațională pentru prezentarea culturii românești în contexte prestigioase și va fi realizată o bază de date a scriitorilor/artiștilor români contemporani/festivalurilor importante din România în limba engleză care va putea fi consultată de partenerii străini.

> **Promovarea parteneriatului strategic cu importante instituții publice de cultură** pentru eficientizarea resurselor financiare și o mai bună promovare a imaginii României pe plan internațional. În această direcție Comitetul Director va demara o campanie de *advocacy* prin care o serie de instituții ca Muzeul Național de Artă Contemporană, Centrul Național al Dansului, Asociația Timișoara Capitala Culturală Europeană 2021, Fundația Pro Patrimonio, Federația “Fabrica de Pensule” sau alți operatori culturali privați să se asocieze pentru organizarea unor evenimente importante comune, turnee și expoziții de amploare pe scenele internaționale.

> **Parte a procesului de modernizare instituțională, la nivelul organigramei vor fi operate o serie de schimbări.** În urma unei analize aprofundate care va fi realizată, unele posturi din organigrama actuală vor dispărea, iar unele departamente vor fi întărite cu personal suplimentar. În cadrul biroului de cercetare, strategie și analiză vor fi angajați pe bază de concurs un număr de 3-5 experți români și internaționali care vor avea rol în dezvoltarea strategiei și a priorităților ICR în raport cu scena internațională. Va fi de asemenea re-organizat departamentul de comunicare care va fi în strânsă legătură cu Comitetul Director și care va coordona toate campaniile de promovare la nivel central și la nivelul filialelor. Vor fi folosite metode moderne de promovare (social-media, clipuri video) iar site-ul ICR va fi dinamizat. Dorim de asemenea transformarea departamentului de programe interne într-un departament de programe strategice care va îngloba echipa de curatori colaboratori, manageri culturali și sau artiști recunoscuți pe plan internațional. Acest departament nou va avea ca misiune organizarea unor evenimente de amploare care să marcheze momentele importante legate de politica externă a României. În acest sens, acest departament împreună cu Comitetul Director va demara un proces de reflecție și dezbateri pentru implementarea unor programe internaționale inter- și trans-disciplinare care să marcheze în 2019 preluarea Președinției Consiliului Uniunii Europene de către România și colaborarea ICR în cadrul EUROPALIA alături de Ministerul Culturii. Cu această ocazie, întreaga rețea ICR din străinătate în colaborare cu o serie de parteneri strategici ce vor fi identificați va lansa o serie de proiecte culturale de amploare care să promoveze România la nivelul țărilor Uniunii Europene.

> **Dezvoltarea unui program special de promovare a patrimoniului material și imaterial** printr-o serie de acțiuni, tabere de creație, prezentări de filme, conferințe atât în țară, cât și în străinătate, derulate în parteneriat cu organizații precum Fundația Pro Patrimonio, Transilvania Trust, Ordinul Arhitecților din România etc.

> **(Re)conectarea cu artiști/scriitori români stabiliți deja în străinătate sau personalități cu activitate internațională recunoscută și transformarea lor** (împreună cu Ministerul Afacerilor Externe) **în Ambasadori culturali** cu titlu onorific.

Nu în ultimul rând, considerăm că trebuie dezvoltată și amplificată colaborarea în cadrul EUNIC cu toate Institutele Culturale partenere din România și din străinătate – Institutul Francez, British Council, Institutul Polonez, Centrul Ceh, Institutul Cervantes, Swedish Institute – pe baza unor proiecte artistice comune care să promoveze dialogul artistic, cercetarea sau dezvoltarea profesională pentru tineri artiști, manageri culturali, cercetători, traducători și jurnaliști culturali.

De asemenea vom continua să susținem și să dezvoltăm inițiativele existente care au dat rezultate – vezi programele Centrului Național al Cărții care vor continua să sprijine participarea la târgurile internaționale de carte/organizarea de standuri sub egida ICR, organizarea în parteneriat cu Ministerul Culturii și Identității Naționale a Bienalei de Artă Contemporană și de Arhitectură de la Veneția, programele de burse pentru artiștii români care există și care vor fi extinse, susținerea festivalurilor românești de film din străinătate, organizarea de turnee de muzică, dans, teatru, film organizate de importante personalități ale diasporei pentru tineri artiști români, și multe altele.

Toate aceste propuneri vor fi discutate în Comitetul Director și în cadrul viitorului Consiliu de Conducere al ICR care va fi numit și care în opinia noastră trebuie să-și asume un rol activ în refacerea credibilității ICR, pentru a putea dezvolta pentru următorii ani un program ambițios care să readucă cultura românească pe scenele culturale din străinătate. Ne propunem în același timp să continuăm dialogul cu societatea civilă, artiștii, operatorii culturali și partidele politice în interesul promovării valorilor culturii românești.

Propunerile noastre reprezintă niște direcții posibile de dezvoltare care pe termen mediu și lung vor îmbunătăți imaginea ICR-ului pe plan național și internațional, oferind un cadru profesionist de dezvoltare pentru artiștii și producătorii/managerii culturali din România.